

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת כי תשא

להציף את הטוב

"וַיִּרְא מֹשֶׁה אֶת הָעָם כִּי פָרַע הוּא כִּי פָרַע אֶהְרֶן לְשִׁמְצָה בְּקִמְיָהֶם" (שמות לב, כה).

רש"י מבאר כי חטא העגל גילה לעיני כול את קלונם של ישראל ונתן פתחון פה לכל הקמים עליהם לגנותם ולהשמיצם. האחריות לחשיפת הקלון מוטלת על כתפי אהרן, ששיתף פעולה עם החוטאים.

רבי יהודה הלוי לומד מהפסוק שאהרן לא מחה בעם ולא מנע ממנו לעשות את העגל כדי לגלות את האמת העצובה שעם ישראל איננו נכנע למצוות ה' – ועל כך נענש.

לכאורה טוב עשה אהרן שמנע מעם ישראל חיים של כזב, חיים שבהם האמונה מתבססת על פחד מעונשים. בזכות אהרן נודע מי הוא עובד ה' אמיתי ומי רק מעמיד פנים. לכאורה כל החוטאים בחטא העגל כפרו באמונתם, ורק המעטים שלא חטאו הם המסורים באמת לעבודת ה', ואיתם אפשר להצמיד את העם קדימה. מדוע אפוא נענש אהרן?

נראה שהתשובה טמונה במהות האדם. האדם איננו יצור חד גוני ושטוח, יש בו רבדים שונים, גבהים ועומקים. אמונה וכפירה דרות בו זו לצד זו, זו מושכת לעבודת ה' וזו מושכת לכפירה בו.

חובתו של המנהיג, של הרב ושל המחנך להעצים את הצדדים החיוביים של האדם – ומתוך כך יתמעטו אט אט הרבדים השליליים. ואולם אהרן פעל בדרך הפוכה: הוא הוציא מן הכוח אל הפועל את הכוחות הרעים שהיו טמונים בעומק ליבם של בני ישראל, מתחת לפני השטח, ובכך הפך אותם לחוטאים בפועל. על כך הוא נענש.

עונשו של אהרן הכהן מדגיש ומחדד את החובה המוטלת על כולנו להציף תמיד את הצדדים החיוביים של האדם.

שאל דוד בוצ'קו